УДК 373.2.011.3-051:811.161.2]:001.895
DOI 10.32782/ped-uzhnu/2024-6-9

Боярчук Світлана Іванівна,
ORCID ID: 0000-0001-9109-8207
викладач кафедри теорії та методики дошкільної освіти
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНО-МОВЛЕННЄВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ

USE OF INNOVATION IN THE PROFESSIONAL AND SPEECH ACTIVITIES OF FUTURE TEACHERS

У статті проаналізовано проблему використання інновацій у професійно-мовленнєвій діяльності майбутніх вихователів як важливого ресурсу досягнення педагогічних цілей, ефективного засобу розвитку мовлення, забезпечення ефективності процесу комунікації та мовленнєвої взаємодії з дітьми.

Підкреслено важливість ряду законодавчих, правових документів: Стандарту вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем підготовки здобувачів спеціальності 012 «Дошкільна освіта», Державного стандарту дошкільної освіти, професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти», Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти, прийняття яких обумовлено модернізацією змісту дошкільної освіти, що в свою чергу вимагає вивчення та засвоєння здобувачами освіти змісту інноваційних технологій як значущого компонента власної професійної діяльності, усвідомленого використання сучасних методик в подальшій роботі, розуміння їх потенціалу та на цій основі вдосконалення процесу формування комунікативно-мовленнєвих умінь дітей дошкільного віку та навчання мови.

Вказано, що реалізація основних положень нормативних документів дошкільної освіти потребує від майбутніх вихователів знання інноваційних технологій та впровадження нововведень в практику роботи закладів дошкільної освіти, уміння аналізувати новаторський педагогічний досвід та результати сучасних наукових досліджень.

Проаналізовано погляди науковців з даної проблеми, уточнено сутність понять «професійно-мовленнєва діяльність», «інноваційні педагогічні технології», «інновація». Акцентовано увагу на тому, що застосування інновацій зумовлює пошуковий характер професійно-мовленнєвої діяльності, виступає умовою продуктивного вирішення завдань розвитку мовлення дітей дошкільного віку та здійснення комунікації.

Підкреслено важливість компетентнісного, цілісного підходів до професійної підготовки майбутніх вихователів, які базуються на поєднанні взаємозалежних структурних компонентів: мотиваційно-ціннісного, когнітивно-змістового, діяльнісного і утворюють єдину систему, що уможливлює успішне втілення новаторських практик у професійно-мовленнєвій діяльності.

Здійснено характеристику окремих інноваційних технологій, інтерактивних методів та прийомів, що забезпечують комплексний вплив на розвиток мовлення дітей дошкільного віку.

Обґрунтовано необхідність активного впровадження інновацій у практику роботи майбутніх вихователів як необхідної умови професійного вдосконалення та підвищення якості професійно-мовленнєвої діяльності, здатності до професійно-мовленнєвого спілкування з дітьми.

Ключові слова: професійно-мовленнєва діяльність, інновації, інноваційні технології, нововведення, розвиток мовлення дітей дошкільного віку.

The article analyzes the problem of using innovations in the professional speech activities of future educators as an important resource for achieving pedagogical goals, an effective means of developing speech, and ensuring the effectiveness of the communication process and speech interaction with children.

The importance of various legislative and regulatory documents is emphasized: the Higher Education Standard for the first (bachelor's) level of training for students majoring in 012 «Preschool Education», the State Standard for Preschool Education, the Professional Standard «Preschool Educator» and the Regulation on the Procedure for Innovation Activities in Education. These documents have been adopted as part of the modernization of preschool education content. This, in turn, requires students to study and master the content of innovative technologies as a significant component of their professional activity, to consciously apply modern methodologies in future work, to understand their potential, and, on this basis, to improve the process of forming communicative and speech skills in preschool children as well as language teaching.

It is noted that the implementation of the main provisions of preschool education regulatory documents requires future educators to be knowledgeable about innovative technologies, integrate innovations into the practice of preschool institutions, and analyze pioneering pedagogical experience and the results of contemporary scientific research.

The article reviews scholars' perspectives on this issue and clarifies the essence of the terms «professional language activity», «innovative pedagogical technologies», and «innovation». It highlights that the application of innovations fosters an exploratory nature in professional language activity, serving as a condition for effectively addressing tasks related to the speech development of preschool children and facilitating communication.

The importance of competence-based and holistic approaches to the professional training of future educators is emphasized. These approaches are built on the integration of interdependent structural components: motivational-value, cognitive-content, and activity-based, forming a unified system that enables the successful implementation of innovative practices in professional language activities.

Specific innovative technologies, interactive methods, and techniques that have a comprehensive impact on the speech development of preschool children are characterized.

The necessity of actively introducing innovations into the practice of future educators is substantiated as a prerequisite for professional improvement and enhancing the quality of professional language activities, including the ability to engage in professional verbal communication with children.

Key words: professional language activity, innovations, innovative technologies, novelties, speech development of preschool children.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток освіти вимагає подальшого вдосконалення системи підготовки фахівців дошкільної освіти і потребує пошуку нових, форм, методів роботи, які сприятимуть формуванню нового покоління професіоналів з потенціалом особистісного зростання та професійного саморозвитку, здатних до інноваційної діяльності та творчої самореалізації, спроможних генерувати нові, нестандартні ідеї, ефективно працювати в умовах викликів та змін.

Реформування освіти в Україні обумовило затвердження ряду законодавчих документів, спрямованих на оволодіння здобувачами освіти інноваційними педагогічними технологіями, формування базових цифрових навичок, розвиток критичного мислення, застосування новаторських підходів розвитку мовлення дітей дошкільного віку, що є ознакою сучасності, основним фактором ефективності професійно-мовленнєвої діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Базисом підвищення якості підготовки майбутніх вихователів до професійно-мовленнєвої діяльності є впровадження компетентнісного підходу до здобуття знань, результатів навчання, що відповідає сучасному розумінню мети освіти та відображено у законодавчих та правових документах. Так, у Стандарті вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем підготовки здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіти визначено загальні та спеціальні (фахові) компетентності, оволодіння якими забезпечить успішне здійснення у професійно-мовленнєвої діяльності майбутніх педагогів. У професійному стандарті «Вихователь закладу дошкільної освіти» також зосереджується увага на підготовці компетентних педагогів, спроможних використовувати інноваційні форми, методи та засоби організації освітнього процесу; обирати та впроваджувати новітні види та форми дитячої діяльності у освітньому процесі, забезпечувати баланс між активностями, ініційованими вихователем та здобувачами освіти (організаційна компетентність) [10, с. 21]; здатних обирати і використовувати інноваційні технології формування у здобувачів освіти ключових компетентностей та спільних умінь відповідно до державного стандарту (предметно-методична компетентність) [10, с. 22]. У контексті вищесказаного, зазначимо, що цінні змістові теоретичні дослідження упровадження інноваційних педагогічних технологій в освітній процес закладу дошкільної освіти відображено у працях І. Дичківської, О. Листопада, В. Нестеренко, Л. Швайки.

Спираючись на нормативні документи та праці провідних науковців вважаємо за необхідне подати трактування понять, які дотичні до теми нашого дослідження: діяльність, професійно-педагогічна діяльність, професійно-мовленнєва діяльність, інновація, інноваційні технології. Так, А. Богуш розглядає діяльність загалом як активну взаємодію особистості в довкіллі, яка передбачає свідоме визначення мети з урахуванням мотивів діяльності, завдань, способів досягнення результатів діяльності. Вчена зазначає, що з-поміж них у кожної людини, особистості є професійна діяльність, пов'язана з професією [4, с. 13].

Відтак, основну мету професійної діяльності вихователя окреслено у професійному стандарті «Вихователь закладу дошкільної освіти». Вона полягає в організації навчання, виховання та розвитку вихованців під час здобуття ними дошкільної освіти, шляхом формування ключових компетентностей відповідно до державного Стандарту [10, с. 1].

З огляду на попередні твердження, логічним є визначення професійно-педагогічної діяльності вихователя, яку Т. Савінська трактує як специфічну діяльність, яка опосередковує взаємовідносини вихователя дошкільного навчального закладу і дітей у педагогічній системі; спрямована на розвиток, виховання, навчання дітей дошкільного

віку з урахуванням їхніх вікових, фізіологічних, психологічних особливостей і пов'язана з різними видами діяльності дітей і спілкуванням [11, с. 25].

Зазначимо, що обґрунтуванню теоретичних засад проблеми професійної діяльності присвячені наукові розвідки багатьох вчених. Структуру та зміст компонентів професійної діяльності педагога розкрито у працях І. Бондар, Л. Ващенко, В. Сластьоніна; питання пошуку ефективних форм професійної діяльності окреслено у роботах Левіна М., Лернер І.; використання компетентнісного підходу у площині професійно-педагогічної діяльності досліджували Г. Бєлєнька, В. Нестеренко, Т. Танько; у роботах Л. Артемової, А. Богуш, Г. Бєлєнької, Н. Голоти, І. Завгородньої, Т. Котик здійснено аналіз проблеми підготовки майбутніх вихователів до професійної діяльності.

Складовою професійної діяльності майбутніх вихователів є професійно-мовленнєва діяльність, яку А. Богуш розглядає як професійне спілкування з колегами та дітьми під час навчання їх мови з використанням засобів українського розмовного і літературного мовлення у поєднанні з екстралінгвістичними засобами (мімікою, жестами, рухами, діями). Як і кожна діяльність, вона ґрунтується на знаннях і складається з умінь і навичок, які сприяють формуванню професійно-мовленнєвої готовності майбутніх педагогів до навчання дітей рідної мови. [3, с. 19].

Степанова Т. М. подає своє розуміння професійно-мовленнєвої діяльності. На її думку – це професійне спілкування з колегами, батьками і дітьми; використання під час комунікативно-мовленнєвих ситуацій спілкування елементів професійно-мовленнєвої культури, вербальних та невербальних засобів виразності; процес інтеграції засвоєних теоретичних знань, умінь і навичок з мовленнєвої діяльності, урахування специфіки професійно-мовленнєвої культури майбутніх вихователів в процесі комунікації в повсякденному професійному мовленні майбутніх вихователів [13, с. 168].

Мета статті полягає в розкритті теоретичних та практичних аспектів застосування інновацій у професійно-мовленнєвій діяльності майбутніх вихователів як інструменту розвитку мовлення дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. Успіх професійно-мовленнєвої діяльності майбутніх вихователів можливий за умови оволодіння здобувачами освіти відповідними вміннями та навичками, сукупністю знань, зокрема: теоретико-методологічними, лінгвістичними, комунікативнми, технологічними, проективно-прогностичними, корекційними, аксеологічними. Детальніше розглянемо технологічну складову, яка орієнтована на знання здобувачами освіти варіативних, інноваційних технологій розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей, вміння організовувати ефективне навчання мови. [3, с. 20].

Зосереджуючи увагу на поняттях «інновація», «інноваційні технології» розкриємо їх детальніше. Так, І. Дичківська зазначає, що інноваційні педагогічні технології як процес – це цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику прийомів, способів педагогічних дій і засобів, які охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів», інші вчені – як комплексний, інтегрований процес, що охоплює ідеї, способи організації інноваційної діяльності і забезпечує результативність нововведення сукупність радикально нових чи вдосконалених форм, методів і засобів навчання, виховання та управління, об'єднаних єдиною метою; добір операційних дій педагога з дітьми, у результаті яких суттєво покращується їх мотивація до навчального процесу [5, с. 71].

Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій трактує поняття «інновація» як нововведення. У науковій літературі словом «нововведення» позначаються як цілеспрямовані зміни, які вносять у середовище втілення нові стабільні елементи (новації), що викликають перехід системи з одного стану в інший [6].

У Положенні про порядок здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти термін «освітні інновації» вживається у такому значенні: це –новостворені або вдосконалені освітні, навчальні, виховні, психолого-педагогічні та управлінські моделі, технології, методи, що підвищують якість, результативність та ефективність освітньої діяльності, змінюють результати освітнього процесу, створюючи при цьому удосконалені чи нові: освітні, дидактичні, виховні системи; зміст освіти; освітні, педагогічні технології; методи, форми, засоби розвитку особистості, організації навчання і виховання [9].

Також поняття «інновація» (Дичківська І.) вживають у таких значеннях: форма організації інноваційної діяльності; сукупність нових професійних дій педагога, спрямованих на вирішення актуальних проблем виховання і навчання з позицій особистісно-орієнтованої освіти; зміни в освітній практиці; комплексний процес створення, розповсюдження та використання нового практичного засобу в галузі техніки, технології, педагогіки, наукових досліджень [5, с. 21].

За сучасних умов комплексне вирішення завдань розвитку мовлення, активізації навчально-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку забезпечується застосуванням інноваційних технологій та інтерактивних методів навчання. Оволодіння змістом та методикою інноваційних технологій розвитку мовлення дітей як на теоретичному рівні, так і практичному здійснюється під час вивчення освітніх компонентів «Дошкільна лінгводидактика», «Інноваційні технології та педагогічна творчість. Педагогіка Ф. Фребеля», які забезпечують квазіпрофесійну та навчально-професійну діяльність здобувачів освіти.

Підготовка здобувачів освіти до використання інновацій у професійно-мовленнєвій діяльності включає мотиваційно-ціннісний, когнітивно-змістовий, діяльнісний компоненти, взаємодія яких сприяє освоєнню нових підходів, набуттю практичних умінь та навичок здійснення комунікації, створення на заняттях розвивального мовленнєвого середовища, забезпечення активної мовленнєвої практики дітей.

Формування позитивної мотивації у майбутніх вихователів вимагає системного підходу, що поєднує практичну діяльність, постійне вдосконалення, внутрішні (розуміння важливості інновацій для особистісного розвитку, професійного зростання, самоосвіти) та зовнішні стимули (визнання досягнень здобувачів освіти, схвалення, позитивна оцінка, конкурентна перевага).

У підвищенні особистісної мотивації, формуванні позитивного ставлення до нововведень цінними є зустрічі здобувачів освіти зі стейкхолдерами, спілкування з педагогами-новаторами, які використовують сучасні методи розвитку мовлення та навчання мови у роботі з дітьми дошкільного віку. Аналіз успішних практик та результатів застосування інновацій, демонстрація вихователями прикладів їх застосування, зокрема, базової технології навчання дітей старшого дошкільного віку розповідання за серією дидактичних картин, розвитку критичного мислення з використанням елементів ТРВЗ (А. Богуш, Н. Гавриш), інформаційно-ігрових технологій (використання коректурних таблиць у розвитку словника) Н. Гавриш, методики навчання розповідання за схемами О. Білан, К. Крутій, використання схем-моделей у лексико-граматичній роботі (К. Крутій) та ін. мотивує здобувачів освіти оволодівати змістом та методикою інноваційних технологій і є підґрунтям для інноваційно-освітньої роботи майбутніх вихователів.

Таким чином, виробленню у майбутніх вихователів мотиваційно-ціннісного ставлення до професійно-мовленнєвої діяльності та використання сучасних технологій сприяє рефлексія успішного застосування новітніх практик у роботі з дітьми та усвідомлення їх ефективності для досягнення цілей.

Когнітивно-змістовий компонент охоплює формування системи знань, що забезпечує осмислення та розуміння сутності інновацій, їх ролі для підвищення ефективності результатів щодо розвитку мовлення дітей дошкільного віку; умінь та навичок, необхідних для ефективного впровадження інновацій у професійно-мовленнєву діяльність, вміння аналізувати науково-методичну літературу та освітні ресурси, вивчення кращих інноваційних практик та забезпечується застосуванням ефективних форм та методів, системою аудиторних занять: семінарські, практичні заняття (аналіз конкретних виробничих ситуацій), лекції (лекції-візуалізації, проблемні лекції, лекції-конференції) з застосуванням комп'ютерних, мультимедійних технологій та самоосвітньої діяльності здобувачів освіти. Висока ефективність реалізації дидактичних цілей досягається під час проведення занять, на яких аналізуються конкретні ситуації, організовуються дискусії, обмін думками, висловлюються власні оцінні судження.

Дієвим інструментом підвищення якості підготовки майбутніх вихователів є науково-методична лабораторія «Інновації в дошкільній освіті», яка функціонує при кафедрі теорії та методики дошкільної освіти.

У лабораторії створені умови для розгортання навчально-професійної діяльності здобувачів освіти, яка передбачає використання активних форм та методів навчання, моделювання навчально-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку, ситуацій, які можуть виникати у професійному середовищі закладу дошкільної освіти, укладання кейсів, розв'язання дискусійних питань. Це дає змогу перетворити теоретичні знання у квазіпрофесійний досвід, уможливлює ефективне опанування інноваційних методик на засадах діяльнісного підходу, який забезпечує практичну спрямованість підготовки майбутніх вихователів до реалізації відповідних функцій у професійно-мовленнєвій діяльності.

Детальніше розглянемо окремі інновації та проілюструємо вищесказане на прикладах. Серед інтерактивних методів та технологій розвитку мовлення дітей, з якими здобувачі освіти знайомляться під час вивчення освітніх компонентів є метод символічної синектики. Це – спосіб стимуляції уяви для тих, хто навчається через поєднання

різноманітних елементів, який базується на методі «мозкового штурму» [1, с. 26] і має на меті розвиток творчих здібностей, використовуючи різні аналогії: пряму, фантастичну, емпатійну.

Під час моделювання мовленнєвих занять, на яких використовується метод символічної синектики студенти добирають комплексні аналогії, коли кожна нова асоціація добирається до останнього слова, наприклад: люди – діти – прогулянка – сонце – дівчинка – граються – іграшки, таким чином створюючи ланцюги слів, що дозволяє активізувати й розширювати словниковий запас, удосконалювати навички асоціювання; фантастичні аналогії («чарівний далековид» та ін.) для складання творчих розповідей, казок з новими героями та незвичайними пригодами («подорож у магічних окулярах» та ін.), що сприяє подоланню стереотипів, розвитку критичного мислення, інтелектуальних здібностей дітей дошкільного віку [1, с. 26].

Для стимулювання пізнавальної активності у ході відтворення літературних текстів, формування у дітей вмінь та навичок переказу художніх творів за допомогою комплексної аналогії, здобувачі освіти створюють власні кейси символів, що дозволить дітям краще запам'ятати зміст оповідань, казок, логічно та послідовно відтворювати сюжет твору.

З огляду на досліджувану проблему, інноваційним і потенційно творчим є проєкт «Живі письменники: дошкілля», який створено командою науковців, методистів, педагогів-практиків спільно з всеукраїнським науково-методичним журналом «Дошкільне виховання» та ДУ «Український інститут книги». Проєкт націлений на оновлення та осучаснення репертуару літературних творів, зміну усталеного алгоритму роботи з художніми творами, передбачає застосування сучасних, інноваційних практик у роботі з книгою в закладі дошкільної освіти, новаторський підхід у доборі прозових та поетичних творів для дітей дошкільного віку провідних українських книжкових видавництв: «Видавництво Старого Лева», «Каламар», «Веселка», «А-ба-ба-га-ла-ма-га» Івана Малковича та ін., що надає великі можливості здобувачам освіти для інноваційних пошуків.

Важливо, що практика у цьому напрямі вибудовується за принципом інтеграції різних складників: комунікативного, мовленнєвого, пізнавального, морально-ціннісного, емоційно-ціннісного, духовного, терапевтичного, художньо-образного.

Так, з метою забезпечення ефективності процесу комунікації на матеріалі сучасних літературних творів, включення дітей в активну пізнавально-мовленнєву діяльність та підвищення рівня в оволодінні мовленнєвими засобами виразності здобувачі освіти під час практичних занять моделюють форми роботи з використанням інтерактивних методів та прийомів, креативних ідей, рекомендованих авторами проєкту: діалоги-дослідження, діалоги-міркування, віртуальні діалоги, читацьке хюґе, книжкові валізи, арттерапевтичні вправи, сторітелінг, інтелектуальні карти та ін.; розробляють літературні проєкти за творами сучасних авторів: Івана Малковича, Сашка Дерманського, Мар'яни Прохасько, Наталії Чуб, Мар'яни Князевич, Катерини Міхаліциної, Лесі Мовчун, що обумовлює виникнення і розвиток у дітей літературних нахилів і інтересів, формування вміння розмірковувати за допомогою інтелектуальних вправ, запитань, творчих завдань, дидактичних ігор. Пізнавальна книжка-картинка «Голосно, тихо, пошепки» (переможець «Bologna Ragazzi Award» 2018) Романи Романишин та Андрія Лесіва, яка наповнена символами про слух, звук і тишу, про голос і мовчання дає можливість здобувачам освіти у нестандартній знаково-символічній формі знайомити дітей зі звуками, звідки вони беруться та якими бувають, про те, як і чому ми їх чуємо та використовуємо, спонукає дітей поміркувати як «слухати, чути та відчувати світ».

Заслуговують на увагу і нововведення, які втілюються на основі інтеграції різних видів дитячої художньо-творчої діяльності, зокрема образотворчої та художньо-мовленнєвої діяльності. Так, для розвитку емоційної сфери дітей дошкільного віку, формування системи їх естетичних уявлень, смаків та оцінок, виховання морально-естетичних якостей студенти добирають тематику занять на основі образної єдності літературних творів та творів живопису, що веде до збагачення мовленнєвого досвіду дітей, оскільки мовлення є системоутворювальним чинником різних видів діяльності.

Ефективним інструментом реалізації ігрового та діяльнісного підходів підготовки педагогів є проєкт The LEGO Foundation. ЛЕГО-технології представлені в лабораторії, активно використовуються здобувачами освіти для випробування нових підходів щодо вирішення питань удосконалення різних складників мовлення дітей дошкільного віку: фонетичного, лексичного, граматичного, діалогічного, монологічного: формування уміння будувати описові розповіді (опис конструкції «Будинок, у якому живу» та ін.); складання, відтворення та розігрування діалогів за мотивами літературних творів, у рольових іграх з використанням фігурок

Lego; виховання звукової культури мовлення (придумати слова із заданим звуком і збирати з Lego об'єкти, пов'язані з цим словом); розвитку комунікативних навичок у командних іграх (спільно побудувати споруду, обговорюючи послідовність роботи) та ін.

Особливий інтерес представляють дари Ф. Фребеля, які є унікальними, універсальними і створюють сприятливе інформаційне поле для спілкування дитини з дорослим, стимулюють дитячу думку, розвивають мислення та мовлення. Здобувачі освіти набувають практичних умінь застосовування дарів Ф. Фребеля у майбутній професійно-мовленнєвій діяльності, використовуючи їх з метою розвитку дрібної моторики рук, що підсилює розвиток експресивного та імпресивного мовлення дітей дошкільного віку. Майбутні вихователі добирають ігри з текстильним м'ячем для розвитку у дітей уміння класифікувати предмети, збагачення та активізації лексики на підставі розрізнення й узагальнення предметів за істотними ознаками.

Специфічним засобом, що значно покращує процес роботи щодо розвитку мовлення дітей дошкільного віку є використання методу наочного моделювання (О. Дяченко), в основі якого лежить заміщення реальних предметів схематичними зображеннями [8, 85]. Замінниками (моделями) можуть слугувати піктограми, силуетні зображення, контури предметів та їх частин, геометричні фігури, які різняться величиною та кольором. Здобувачі освіти опановують використання методу наочного моделювання у роботі з сюжетними картинами: добирають елементи різноманітного характеру (картинки-фрагменти, стилізовані й силуетні зображення головних героїв, значущі об'єкти картини, геометричні фігури, символічні зображення предметів, піктограми), які виступають в якості моделей, плану та забезпечують зв'язність і послідовність описових, творчих розповідей.

Студенти усвідомлюють, що однією з переваг наочного моделювання є візуалізація різних понять через конкретні образи, які допомагають дітям дошкільного віку встановити взаємозв'язки між предметами, послідовність подій, зрозуміти поведінку, почуття та стосунки між людьми, а також абстрактні поняття, такі як час, простір.

Символи-замінники також доречно застосовувати і під час навчання дітей переказу, що сприяє дотриманню послідовності розгортання сюжету, урізноманітненню відтворення літературних творів, активізації мовлення дітей дошкільного віку. Здобувачі освіти добирають картки-підказки з символами, які представляють різні частини літературного твору, що допоможе дітям стежити за сюжетом та підтримувати послідовність під час переказу.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи, зазначимо, що оволодіння здобувачами освіти змістом та методикою інноваційних технологій розвитку мовлення дітей дошкільного віку стане поштовхом для власної пошукової діяльності. Занурення студентів в активну діяльність дозволить усвідомити необхідність впровадження нововведень, накопичити необхідні знання та сприятиме активному використанню інновацій у власній професійно-мовленнєвій діяльності. Перспективи подальших розвідок вбачаємо у дослідженні форм та методів самоосвітньої діяльності як важливого компонента підготовки майбутніх вихователів до професійно-мовленнєвої діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Андреєвець Н. О. Використання методів ТРВЗ у роботі з дошкільниками – шлях до творчості. *Таврійський вісник освіти*. 2013. № 3(43). С. 26-32.
2. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
3. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах: підручник / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш; за ред. А. М. Богуш. Вид. 2-ге, доповнене. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2015. 704 с.
4. Богуш А. М. Методична робота в закладах дошкільної освіти : навч. посіб. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. 200 с.
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 2-ге вид., доповнене. Київ : Академвидав. 2012. 352 с.
6. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій. Автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 176 с.
7. Зарицька В. Г., Бухлова Н. В. Концептуальні моделі навчання обдарованих учнів та розвитку їх творчого потенціалу URL:https://docs.google.com/document/d/13fddZDj3dONC9d1ctbKmB_VaEQFvMZmal7SXmn9-olk/edit?hl=en&tab=t.0

8. Мороз Л. В., М. Бойко І. Наочне моделювання як засіб розвитку зв'язного мовлення дітей дошкільного віку з порушеннями мовлення. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації: матеріали VIII Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції*. Суми: ФОП Цьома С. П., 2019. С. 84-87.

9. Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1155-23#Text

10. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» № 755-21, від 19.10.21 URL: https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti

11. Савінська Т. І. Формування готовності майбутніх вихователів до роботи з художньою літературою в дошкільному закладі. дис... кандидата пед. наук: 13.00.04. Одеса, 2015. 209 с.

12. Стандарт вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем підготовки здобувачів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/012-Doshk.osvita-bakalavr.28.07.pdf

13. Степанова Т. М. Педагогічні умови формування професійно-мовленнєвої культури майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. *Наука і освіта.* № 9, 2015. С. 168.